

Yttrande över hanteringsprogram för signal- kräfta, dnr 4808-17

Fiskevattenägarna Dalarna-Gävleborg har i åtminstone 20 år arbetat för bevarandet av flodkräftan i landet. Vi har gjort detta genom olika informationskampanjer, från seminarier där rikets främsta kräftexperter deltagit till information på mjölkförpackningar. Tyvärr verkar en stor del av denna information inte nått fram till den breda allmänheten eftersom vi ser att flodkräftan ständigt pressas tillbaka. Vi ser det därför som lovvärt att Havs- och vattenmyndigheten nu vill göra något nytt för att värna flodkräftan. Vi är dock rädda att det liggande förslaget till del skjuter bredvid målet.

Gränserna för hanteringsområdet

De gränser som föreslagits är olämpliga med hänsyn taget till att det gjorts legala utsättningar av signalkräftor norr om dessa. Bl a har utsättningar med tillstånd från staten gjorts i ett flertal vatten norr om Dalälvens avrinningsområde (se tabell).

Tabell 1: Legala utsättningar av signalkräfta i Norrland gjorda mellan 1969 och 1976, samt Storsjön i Gästrikland år 2003. Källa: Fiskeristyrelsens årssammanställningar, Storsjöns fvf.

Län	Vatten	År
BD	Kitjajauratj	1976
Y	Aldersjön	1970 & 1972
Y	Laxsjöån	1970, 1972
Y	Hästsjön	1973
X	Stor-Gösken	1969, 1973 & 1974
X	Kårån	1970
X	Ängraån	1970
X	Vallån & Skarpån (Laforsens dämn. Omr.)	1970
X	Storån & Borrsjöån	1970
X	Storsjön	2003*

* Spridning kan ha gjorts från legal utsättning i Borrsjöån redan tidigare.

Att då göra det illegalt att fiska och förvalta signalkräftorna i dessa vatten och i de vatten de kan ha spridit sig naturligt till blir en stor inskränkning i äganderätten som blir svår att göra och om den ska göras så kommer den att tarva stora ersättningar till berörda fiskerättsägare.

ADRESS

Bondarv Hamregatan 8
820 40 JÄRVSÖ

TELEFON

070-787 75 26

HEMSIDA & E-POST

www.fiskevattenagarna.se
kansli@fiskevattenagarna.se

BANKGIRO

5817-1174

ORG NR

802473-3142

Det finns även vatten norr om den föreslagna gränsdragningen där signalkräfta illegalt satts ut i strid med fiskerättsägarnas vilja. Ett sådant exempel är Dellensjöarna i Hälsingland där man satsat stort på återintroduktion av flodkräfta, men där hela detta projekt spolierats av en illegal utsättning av signalkräftor. Att i sådana fall hindra fiskerättsägarna från att fiska kräftor blir som att strö salt i såren på dem. Först kommer någon illgärningsman och förstör deras flodkräftfiske och sedan kommer staten och hindrar dem från att nyttja signalkräftorna. De kommer således att stå utan kräftfiske för lång tid framöver.

Fiskevattenägarna Dalarna-Gävleborg menar således att man inte kan dra någon nord-sydgräns för var hanteringsområdet ska vara utan denna gräns måste dras på helt andra premisser. Gränsen måste inringa vatten (sjöar, vattendrag och avrinningsområden) där det finns flodkräfta och där måste resurserna satsas för bevarande av arten. Detta är det enda rimliga. För om man drar en strikt nord-sydgräns så måste förbudet mot fiske efter signalkräfta upprätthållas och vem ska tillse det?

Fiskerättsägare som fått sina flodkräftvatten förödda av olagliga utsättningar av signalkräftor, men som nu har fiskbara bestånd av de senare, kommer inte att ha några incitament att bedriva tillsyn så att ingen fiskar dessa signalkräftor. Staten, i form av länsstyrelserna, saknar de resurser som behövs för att sköta tillsynen och vi misstänker att Havs- och vattenmyndigheten inte kommer att skjuta till pengar för länsstyrelsernas tillsyn så den kan genomföras i praktiken. Och att polisen skulle göra det då vi redan nu vet hur de prioriterar fisketillsyn är ju inget man kan hoppas på.

Hela förslaget riskerar att bli tandlöst så som det ligger nu. Man måste få med sig fiskerättsägarna i arbetet och ge dem incitament att ta sitt ansvar för detta arbete. Detta saknas i nuvarande förslaget. Man bör, som sagts, ändra gränsdragningen så att den får förankring i verkligheten och var det finns fiskbara bestånd av signalkräfta respektive skyddsvärda bestånd av flodkräfta. Man bör sedan även tillse så att hanteringsprogrammet efterlevs genom en ökad satsning på fisketillsyn.

Om Havs- och vattenmyndigheten ändå anser att den rådande gränsdragningen, eller en marginellt justerad sådan, ska kvarstå, så måste det finnas möjligheter för länsstyrelserna att ge dispens för fiske efter signalkräfta även inom "flodkräftsområdet". Detta fiske kan vara av olika syften, dels rena fiskeskäl, men även för decimering eller utrotning av bestånd av signalkräfta. Dessa dispenser ska då kunna ges med lämpliga villkor.

Ökade straffsatser

Ytterligare en aspekt på det liggande förslaget är att de negativa konsekvenserna enbart kommer att drabba fiskerättsägarna, vilka kan vara helt utan förskyllan till att det finns signalkräfter på deras vatten. De ogärningsmän som flyttat signalkräfter illegalt har man inga förslag kring.

Det vore således bra om havs- och vattenmyndigheten till regeringen föreslår en straffskärpning av denna typ av fiskebrott. Detta inte minst för att lyfta fram hur allvarligt det är att sprida signalkräfter och att detta så inte bara sänder en signal till allmänheten utan även till de rättsvårdande myndigheterna som då förhoppningsvis måste flytta upp denna typ av brott i prioritetsordning. Idag så prioriteras inte brott mot fiskelagstiftningen alls av polis och åklagare utan de läggs mer rutinmässigt ner.

Straffskärpningen bör ligga i nivå med grova jaktbrott och då jämföras med olaga jakt på stora rovdjur. Att olagligt döda en varg kan ge fyra års fängelse emedan en utsättning av signalkräfta i ett flodkräftvatten kan ge böter. Detta trots att vargen enbart är betraktad som "sårbar" (VU) i rödlistan och flodkräftan är "akut hotad" (CR). Att det då ska vara ett högre straffvärde på dödande av varg än flodkräfta är minst sagt en pedagogisk utmaning att förklara för allmänheten och det visar på varför dessa ärenden inte prioriteras av de rättsvårdande myndigheterna.

Ulf Ljusteräng
Vice ordförande